

EFASASI

Polo'a kalavusifi'mo mai'nenoa'e'mo mani avo'mo Efasasi taonifi'mo mai'naya siosi vaya'aife'mo kae'niye. Hogoteno huno'ae'mo, Goti'a lekana paino lapateteno Kalaisi kola'aleti'mo hosu kavatapimo alino atale'niye, huno avo'mo kaeteno'ae'mo, hemenimo magoke nofi vaya'amo alino lapate'niye, huno avo'mo kae'niye.

Lole nunumu huno apate'niya gemo avo'mo kae'niye. Mani sapata 1-3 avopi'mo huno'ae'mo, magoke siosi'amo hane'niye, huno hu'niye. Siosi vaya'aife'mo, siosi vaya'amo Kalaisipi'mo mai'ne'a mago nokana hu'a mai'nageno Kalaisi'a hogote yafa'mo hane'niye. Goti vaya'amo agufagana hu'a mai'nageno Kalaisi'a agenopagana huno mai'niye. Goti vaya'amo a kanogana hu'a mai'nageno Kalaisi'a anau'apimo'mo mai'niye.

Henaga'amo Sapata 4-6 gefi'mo huno'ae'mo, lapaote vaya'mo mai'naya'mofe'mo mani lapaote kava'mo hiyo, ina lapaote kava'mo hiyo, huno avo'mo kae'niye.

¹ Nagaemo Polo'nae'mo Goti'a hau'nigeno lekana paino nate'nige'na Yesu Kalaisi apa veka'amo mai'nove. Efasasi taonifi'mo mai'naya vaya'mogitapamo Kalaisi Yesupi'mo mai'netapae'mo lapakesa afita fatago nehageno Goti'a lapavaleno alino lapaote lapate'niya vaya'amogitae'mo mani avo'mo nekaove.

² Afotimo Goti'e Ala kava netimo Yesu Kalaisi'e'mo fiku lapa mae'ana lapami'anageno lapaipamo'mo falu hino.

Goti'a Kalaisiteti'mo muki alagepa ya'amo ago alino lami'niya gemae.

³ Goti agi'ale'mo Ala kava netimo Yesu Kalaisi Afo'amo Goti agi'ale'mo alita asaga huta amuse higetao. Lagaemo Kalaisipi'mo mai'nonageno'ae'mo Goti'a muki alagepa ya'amo koku'na kotega nehaneya ya'amo laulagafati'mo o'age'nona ya'mo ago alino lami'niye.

⁴ Ema akeya'vilaga ma mopamo alo osu'niya afina'mo Goti aulagale'mo laote vaya'amo mai'nisunageno'ae'mo hosu kavatimo alagi ohanesiyafe'mo Kalaisipi'mo mai'naya vayane, huno lekana paino late'niye.

⁵ Agaemo lagaefe'mo hau ayamopafi'mo hau'nigeno hogoteno huno'ae'mo, na-hau'niyanage'a Yesu Kalaisiteti'mo na-gai'nilefe'mo mafa'ne'nimo maigae, huno lokiya ge hu male'niye.

⁶ Fiku laha maeno lami'niya ha le konali ya'amo alino apave lisige'apae'mo agete'a agi'ale'mo ali'a asaga hu'a atesayafe'mae. Agaemo hau ayamopafi'mo hau'niya mafa'ne'aleti'mo ani kava'mo huno fiku laha maeno lami'niye.

⁷ Kalaisipi'mo mai'nonageno'ae'mo Goti'a lusi kava huno fiku hapa maeno ne'apamiya kava'amo mago kagemi ya'agana huno male'niya kava'alefe'mo Yesu kola'aleti'mo miya faino hatu

maeno late'niya hosu kavatie'mo afa'a ateyo, huno laha pai'niye.

⁸ Lusi kava huno laha maeno nelamino'ae'mo ageteta ne'afuna kava'e alagepa huta lagesamo ne'afuna kavati'e'mo alino lami'nigeta ali'none.

⁹ Hau'niya kavatefe'mo ani kava'mo huguve, huno agesamo afiteno lokiya gemo hu male'niya kava'mo hogoteno alino fala ki male'niya'monanafa hemenimo ago alino lave li'niye.

¹⁰ Agesamo afino hu maleteno'ae'mo, hu male'nova afina'mo afole aisige'nae'mo muki koku'napi vaya'e ma mopafi vaya'e'mo ali'na anupa hu'na apatesugeno Mafa'ne'nimo'mo yagaino apategaiye, huno hu'niye.

¹¹ Mafa'ne'apimogimo muki afo'apimogi ya'mo ne'aliya kava huta Goti'a muki male'niya ya'amo alisunafe'mo agaemo muki kava'amo hisiyafe'mo hau'nigeno agai'amo ani kava'mo huguve, huno hu'niya ge'ale'mo akame huno nehiya Goti'a huno'ae'mo mafa'ne'nimo maigae, huno hu male'niye.

¹² Goti'a lagaeteti'mo ha le konali ya'amo alino apave lisige'a agete'apae'mo agi'ale'mo ali'a asaga hu'a atesayafe'mo mafa'ne'nimo maigae, huno hu male'niye. Lagaemo Yu vaya'mogita hogoteta Kalaisife'mo, laha maegaiye, huta hu'none.

¹³ Ani kava hutapa lapakae'e'mo alagi mani lama gemo lapau ne'vaiya kavatefe'mo alagepa faigoko ge'amo afitetapae'mo, laha maegaiye, hutapa hu'nae. Lapakaemo Kalaisife'mo lapakesa afita fatago hu'nageno'ae'mo Goti'a polo-

masi gemo huno'ae'mo, Naune'name'mo ali'na apamiguve, huno hu male'niya Auneme'amo alino lapamiteno'ae'mo lapaipafi'mo alagena ya'amo ago hu male'neni, vaya'nimo mai'nae, huno lapa pai'niye.

¹⁴ Goti'a alino lamisiyafe'mo male'niya yapati'mo Auneme'amo ago alino lami'niya'mofe'mo ago afi'nonana miya faino late'niya vaya'amo alagi hatu maeno lateteno lavalelino haisigeta muki ya'amo aligune. Agaemo ha le konali ya'amo alino apave lisige'apae'mo agi'ale'mo ali'a asaga hu'a atesayafe'mo ani kava'mo hu'niye.

Polo'a nunumu'mo hu'niya gemae

¹⁵ Hu'niya'mofe'mo lapakaemo Ala kava ne'mo Yesufe'mo lapakesa afita fatago nehutapa Goti apaote vaya'ae'mo lapau lapayamopafi'mo nelapaiya kavafe'mo lapava gemo afite'nae'mo

¹⁶ Gotifeke'mo hao ke he'na nelapate'na muki afina'mo o'atale'na nunumu'mo hu'na nelapatove.

¹⁷ Nagaemo Ala kava netimo Yesu Kalaisi Goti'amo ha le konali ya'age vekae'mo nunumu hu'nae'mo, Kaunekame'mo alika apamige'apao alagepa apaipa apakesamo ali'ne'a kage'a alagepa hu'a apakesa afi'a fatago hiyo.

¹⁸ Apakaefe'mo keya aeka ge hu'nanage'apae'mo e'a apamisana yafe'mo apavayagunagu hu'a agava ne'maiye. Ha le yakamo alika apamiteka apaipafi apaulagamo alika ayakeka atege'apao mafa'ne'apimogimo muki afo'apimogi ya'mo ne'aliya kava

huka apaote vaya'aina hetama'apimo alika apamisanage'a agete'apae'mo, ha le konali ya'amo alagepa kanale ya'mo hane'niye, hu'a agava maiyo.

¹⁹⁻²⁰ Kagaemo lagaetegamo lusi kava huka aeno apakase'niya lokiyakaleti'mo kayamufa'age lokiya kava'mo hu'nananageka hemeni'e'mo nehane. Lokiyakaleti'mo kayamufa'age kava'mo huka Kalaisi agufafi'mo kayamukiki huka ali'ya'mo aliteka fali'niyateti'mo ago alika he tika ateteka lamaga kahaopale'mo avalelika haika ate'nana kava'mo huka laipafi'mo ani agufa kayamufa'age kava'mo huka ali'ya'mo ali'nanageta lagesa afita fatago nehune. Mani kayamufa'age kava'mo alika apave liyo, hu'na nunumu'mo hu'na nelapatove.

²¹ Kalaisi'a koku'napi'mo mai'nenoe'ae'mo hemenimo yagai'a ne'apataya vayanagi enisole vayanagi himamu vayanagi ala kava vayanagi ala apaki vayanagi huno ago aeno apakaseno hemenimo yagaino ne'apateyanageno henaga'amo afole aisiya afina'e'mo ani kavake'mo huno yagaino apategaiye.

²² Goti'a muki ya'e vaya'e'mo Kalaisi aiyafi'mo alino apateteno hogote vekamo yagaino ne'apateya vekamo siosi vaya'aite'mo yagaino apatesiyafe'mo avaleno apami'niye.

²³ Siosi vaya'mo Kalaisi agufa'amo mai'nae. Siosi vaya'amo o'mai'naesinana agenopa'age'mo hane'niyesina'monanafa Kalaisi siosi vaya'amo mai'naya'mofe'mo muki agufafi ya'amo

hane'nigeno alagepa huno ne'maiye. Agaemo muki haopalegamo mai'nenoe'ae'mo muki yate'le vaya'aite'e'mo yagaino ne'apateya vekamo mai'niye.

2

Goti'a fali'nayateti'mo ago alino he tino lapate'niya gemae

¹ Hogotetapa Goti ge'amo ago amagita ataletetapa hosu kavapi'mo mai'netapae'mo fali kavategamo mai'nae.

² Ma mopafi hosu kava'mo akame huge ala vekamo koku'na'e mopa'e'mo hanetegenofolagate ne'maiya hosu enisole vaya'aite'mo yagaino ne'apateya vekamo ge'amo akame huge hutapa mai'nae. Agaemo Goti ge'amo amagi'a ne'atalaya vaya'ai apaipafi'mo ali'ya ne'aliya aune vekamo mai'niye.

³ Muki vaya'amogitamo apakaekana huta mai'neta hosu kavafeke'mo laha'ye hu'nigetae'mo lagufamo'mo hau'niya kava'mo huge hosu kavafe'mo lagesamo afita akame huge huta mai'none. Itatimogi ali'a late'nagetae'mo muki ma mopafi vayakana huta hosu laipamo alita mai'nona'mofe'mo Goti'a aipamo leno nelateyanageno kayo'mo lamisiya agufa kavategamo mai'none.

⁴⁻⁵ Mai'nona'monanafa kagemi ya'api'e vaya'mogimo alopa kagemi ya'apimo age'a male'naya kava huno Goti'a hau huno ne'apateya kava'amo kagemi ya'agana huno male'niya vekamo'a lagaefe'mo Goti ge'amo ago amagita

ataleteta hosu kavapi'mo fali kavategamo mai'nonageno'ae'mo lusi kava huno hau ayamopafi'mo hau'niya'mofe'mo afa'a maisuna ya'mo alino lami'nigeta Kalaisi'e'mo afa'a mai'none. Fiku lapa maeno lapami'niya kavateti'mo lapakufamo alino katino lapate'niye.

⁶ Kalaisi Yesupi'mo mai'nonageno'ae'mo Goti'a agae'e'mo alino he tino lateteno koku'napi lavalelino haino late'nigeta agae'e'mo fai mai'none.

⁷ Goti'a lusi kava huno fiku laha maeno lami'niya kava'amo kagemi ya'agana huno male'neni Kalaisi Yesuteti'mo agai'a aipamo alino ao ya'mo hu male'niya kava'amo alino apave lisige'apae'mo afole aisiya afina'mo agege agege hu'a maigae.

⁸ Goti'a fiku lapa maeno lapami'niya'mofe'mo lapakesa afita fatago hu'naya kavateti'mo lapakufamo alino katino lapate'niye. Lapakaitapimo lapakesa afita fatago osu'nafa Goti'a fiku lapa maeno lapami'nigetapa lapakesa afita fatago hu'nae.

⁹ Goti'a vaya'mogimo apaki'apile'mo ali'a asaga osisayafe'mo alagepa kava'apileti'mo apakufamo alino katino no'apate.

¹⁰ Goti'a alagepa kava'mo hisunafe'mo hogoteno, hugae, huno hu male'niya kava'mo hisunafe'mo Kalaisi Yesupi'mo saufa vaya'mo alo huno late'niye.

Kalaisipi'mo magoke vaya'mo mai'none, huno hu'niya gema

¹¹ Alo huno lapate'niya'mofe'mo lapakaemo, hogoteta mai'nona afina'mo haiya agufa

kava'mo huta mai'nopi, hutapa lapakesamo afita ho hiyo. Itatapimogimo ali'a lapate'nagetapae'mo Yu nofi vaya'mo o'mai'nae. Yu vaya'mogi apayateti'mo apakufamo lagau'a ne'atalaya vaya'mogimo lapakaefe'mo, Goti ke'aepa ge'amo o'afi'naya vaya'moge'apae'mo apakufamo lagau'a no'atalaya vaya'mo mai'nae, hu'a nehae.

¹² Ani afina'mo Kalaisi'e'mo lokaeta o'maitapa lapaote mai'nae. Isaleli vaya'ai kegi'ya yu'ilaga haiteta o'maitapa malaga mai'nae. Goti'a lapa maegauve, huno hu male'niya kotalake gelefe'mo polomasi gemo hu male'niya gemo lapa opai'nigetapa o'afi'nae. Ma mopafi'mo mai'netapae'mo Gotitegati'mo alagepa ya'mo alisayafe'mo agava mai'netapa lapavayagunagu osu'nageno Gotitapimo'mo o'mai'niye.

¹³ Lapakaemo afagi'ale'mo mai'naya'monanafa hemenimo Kalaisi Yesupi'mo mai'nageno'ae'mo Kalaisi'a kola'aleti'mo lapavalelineno Goti haopale'mo lapate'niye.

¹⁴ Agai'age'mo kame kavatimo alino hano huno atale'nigeta magokepi lokaeta ne'maune. Hogoteno folagapi hane'niya kegi'yamo'mo alino fako huno late'nigetae'mo lapaote maige laote maige huta ne'maunageno'ae'mo ani kegi'yamo ago alino halagape vaino atale'niye.

¹⁵ Agaemo malipu yosale'mo mai'neni'ae'mo agufa'aleti'mo Yu ke'aepa gemo'a ma kava hiyo, ina kava osiyo, huno hu'niya gemo alino ataleteno Yu nofi vaya'e alu nofi vaya'e'mo alino agaepi'mo lokaeno lateteno saufa nofi vaya'mo

alo huno lateteno'ae'mo kame nehuna kavatimo alino hano huno atale'niye.

16 Kalaisi'a malipu yosale'mo fali'niya kavateti'mo apaini hu'a atete'apae'mo apaini hu'a ne'apataya kava'mo alino hano huno ataleteno lole nofi vaya'mo alino magoke nofi vaya'mo hamaleno lateteno'ae'mo lagaegi lapakaegi Goti'agi huno alino nanu aeno late'niye.

17 Ani kava huteno'ae'mo eno lapakaemo aflagi'ale'mo mai'naya vaya'e lagaemo Goti haopale'mo mai'nona vaya'mogita'e'mo, kame nehaya kava'mo ali'na hano hu'na atale'novanagetapa Goti'e'mo magokepi lokaeta maigae, huno aeno hakalo huno laha pai'niye.

18 Agaemo lagae'e lapakae'e'mo ka'mo valino late'niyanageta hemenimo magoke Auneme'aleti'mo muki ya'mo Afo'amotegamo afa'a haigune.

19 Ani kava hutapa mai'naya'mofe'mo hemenimo lapakaemo nata vaya'mo maige alu kotegati'mo e'a mai'naya vayakana huta maige hutapa o'mai'naya'monanafa Goti apaote vaya'a'e'mo magoke kote vaya'mo mai'netapa Goti afamo anaga vaya'a'e'mo magokepi lokaeta mai'nae.

20 Apa vaya'mo Gotitegati gemo alini e'a ae'a hakalo hu'a hapa nepaiya vaya'mogimo Goti'a no'mo faino ne'ateya yafakana hu'a mai'nae. Goti'a ani yafate'mo no kigekana huno alino lapate'niye. Yesu Kalaisi'a hogote yafa'mo aluga aluga atupale'mo no'mo fai'a ne'ataya yafakana huno mai'niye.

21 Agaepi'mo muki ya'ale'mo atafau'nenno Ala kava ne'mo aote mono no'amo kime kime nehaiye.

22 Agaepi'mo Goti'a Auneme'amo no'afi'mo maisiyafe'mo lapakae'e'mo alino anupa huno no kigekana huno nelapate.

3

Polo'a alu nofi vaya'aitegamo uno ali'ya'mo ne'aliya kavafe'mo ava gemo hu'niya gemae

1 Goti'a ani kava'mo nehia'mofe'mo nagaemo Polo'namo Kalaisi Yesutefe'mo Yu nofi vaya'mo o'mai'nage'nae'mo lapa mae'na kalavusifi'mo mai'ne'nae'mo nunumu'mo hu'na nelapatove.

2 Goti'a lapa maesuvafe'mo fiku naha maeno nami'niya kavafe'mo ava gemo lapakaemo ago afi'negae.

3 Goti'a hogoteno alino fala ki male'niya gemo ago alino nave li'niye. Ani kavafe'mo aise gemo ago avo'mo kae'na lapa pai'nove.

4 Lapakaemo lekana paitapa afitetapae'mo, Polo'a Kalaisife'mo ava gemo alino fala ki male'niya gemo ago afi'niye, hutapa afa'a afigae.

5 Goti'a hogoteno akeya'vilagamo muki ma mopafi vaya'aina alino apave oli'niya'monanafa hemenimo Auneme'aleti'mo laote apa vaya'amogita Gotitegati gemo alinita eta aeta hakalo huta hapa nepauna vaya'mo ago alino lave li'niye.

6 Alu nofi vaya'mogi Kalaisife'mo alagepa faigoko ge'amo afite'a apakae'e'mo magoke vaya'mo hamalete'a Goti'a Yu vaya'aina alino

apamisige'a alisaya kava hu'a Kalaisiteti'mo aligae. Mafa'ne'apimogimo muki afo'apimogi ya'mo ne'aliya kava hu'a aligae, huno alino lave li'niye.

⁷ Inagi Polo'namo mani alagepa gelefe'mo ali'ya'amo alisuvafe'mo Goti'a fiku naha maeno namiteno himamu'aleti'mo naipafi'mo ali'ya ali'nige'na ali'ya'amo ne'aluve.

⁸ Muki apaote vaya'amogimo ae'a naga se'nage'na henaga vekamo mai'nova'monanafa kanale ya'mo ageta lekana opaisuna agufa ya'mo Kalaisi'a alino ne'apamiya kagemi ya'alefe'mo ava gemo alu nofi vaya'aife'mo ae'na hakalo hu'na hapa paisuvafe'mo fiku naha maeno nami'niye.

⁹ Goti'a Yesu Kalaisiteti'mo muki ya'mo afa yateti'mo alo hu'niya vekamo'a agesamo afiteno'ae'mo, ani kava'mo huguve, huno hisiya kava'mo akeya'vilagamo alino fala ki male'nige'a muki kafuga'ae kafuga'ae'mo o'age'nae. O'age'naya'monanafa hemenimo Goti'a haiya kava huno agesamo afi'niya kava'mo hisifi hu'a muki vaya'mogimo alagepa hu'a agesayafe'mo ali'ya'ale'mo alino nate'niye.

¹⁰ Goti'a, alagepa hu'na nagesamo afi'ne'na siosi vaya'alegamo alu kava alu kava'mo hu'na alagepa hu'na hapa maesuge'a enisole vaya'mo koku'napi mai'ne'a yagai'a ne'apataya vaya'mogi agete'apae'mo, Goti'a muki ya'amo alagepa huno age'niya vekae, hu'a hugae, huno hu male'niye.

¹¹ Mani kavafe'mo akeya'vilaga ma mopamo

alo osu'niya afina'mo huno'ae'mo, ani kava'mo huguve, huno hu male'niya kava'mo hemenimo Ala kava netimo Kalaisi Yesuteti'mo ago alino afole aino ate'niye.

¹² Agaepi'mo mai'neta agaefe'mo lagesa afitafatago nehuna kavateti'mo koli osuge lole lagesamo o'afige hu'neta Gotitegamo ne'lune.

¹³ Inagi nagaemo lapa maesuvafe'mo kanamo ali'nova'mofe'mo lapaipamo'mo kana nehutapae'mo, atalegaune, hutapa osiyo. Mani kavateti'mo ala lapakitapimo aligae.

Polo'a nunumu'mo hu'niya gemae

¹⁴ Goti'a fiku lapa maeno lapami'niya'mofe'mo Ala kava netimo Afo'amo aulagale'mo nale'ya fai'ne'na nunumu'mo nehuve.

¹⁵ Goti afamo anaga vaya'amo muki koku'napi ne'maiya vaya'e ma mopafi ne'maiya vaya'mogile'mo Goti'a afo'apimotegati'mo ala apaki'apimo ne'aliye.

¹⁶⁻¹⁷ Nunumu'mo nehu'nae'mo, lusi kava huka ha le konali vekamo mai'nana'mofe'mo ha le konali kagemi yakalefe'mo Kaunekameteti'mo apakupi mafa'nemo lokiya vaika apato. Kalaisi'a agaefe'mo apakesa afi'a fatago nehaya kavateti'mo apaipafi'mo alagi maino. Kalaisi'a apaipafi'mo mai'nisige'apae'mo hapau apayamopafi'mo hapau'nisige'a hapafu'yamo aegekana hu'a mai'ne'a no'mo fai'a ne'ataya yate'mo alagi atafau'a alagi hu'a maiyo.

¹⁸ Ani kava'mo hu'a mai'ne'apae'mo muki apaote vaya'a'e'mo Kalaisi'a hau ayamopafi'mo hau'niya kava'amo age'a alagepa hu'a afa'a

ageyo. Haiya agufa afafale haifi haiya agufa afafale lamifi haiya agufa afafale vifi haiya agufa afafale efi hu'a ageyo.

¹⁹ Muki alagepa ya'ageke'mo kaipafi'mo havai te'niya agufa kava hu'a kagaekana hu'a maisayafe'mo alagi o'agesaya agufa kava'mo Kalaisi'a hau ayamopafi'mo hau'niya kava'mo ageyo, hu'na nunumu'mo hu'na nelapatove.

²⁰ Lagaemo agaefe'mo ge nehutae'mo, ma kava'mo huvo, huta afi nekona kava'mo agaemo afa'a hugiye, huta lagesamo ne'afuna kava'e'mo afa'a hugiye. Afa'a huno mago'e huno afi nokona kava'e lagesamo no'afuna kava'e'mo laipafi'mo ali'ya'mo ne'aliya himamu'aleti'mo mago'e huno afa'a hugiye.

²¹ Siosi vaya'amogitamo muki kafuga'ae kafuga'ae'mo agi'ale'mo alita asaga huge huge huta maigetao. He, lama ge.

4

Goti'a apakae'e'mo alino magoke vaya'mo hamaleno lapate'niya gemae

¹ Inagi nagaemo Ala kava netefe'mo kalavusifi'mo mai'ne'nae'mo, Goti'a alagepa kava'mo hutapa maisayafe'mo keya aeno ge hu'niya'mofe'mo ani kava hutapa alagepa kava'mo hiyo, hu'na ali'na he ti'na nelapatove.

² Muki afina'mo lapakufamo alita afepi atetapa vase hutapa mai'netapae'mo hosu ya'mo ali'a nelapamisagetapae'mo lapaipamo'mo falu hino.

Konagatapimogimo kanamo ali'a nelapamisage-tapae'mo afa'a atale'netapa konagatapie'mo lapaino.

³ Goti Auneme'amo'mo magokepi alino lokaeno lapate'niyanagi magokepi'mo lokaeta maisayafe'mo lapayamukiki hiyo. Lapaipamo'mo falu hu'ninagetapa magokepi alagepa hutapa lokaeta maiyo.

⁴ Kalaisi agufa'amo mai'nonageno magoke agufamo hane'niye. Magoke Auneme'amo mai'niye. Magoke kavafeke'mo agava ne'maune. Goti'a keya aeno ge hu'nigetae'mo ani magoke kavafeke'mo agava ne'maita lavayagunagu nehune.

⁵ Magoke Ala kava ne'mo mai'niye. Magoke agufa kava'mo huta agaefe'mo lagesa afita fatago nehune. Magoke agufa kava'mo huta ani'mo fale'none.

⁶ Magoke Goti'a muki vaya'amogita afotimo'mo mai'niye. Agaemo muki vaya'amogitale'mo yagaino latege muki vaya'amogitafi'mo aino atagu faeno ali'ya alige muki vaya'amogita laipafi'mo maige huno ne'maiye.

⁷ Magoke vaya'mo mai'nona'monanafa Kalaisi'a hau'nigeno Goti ali'ya'amo alisuna himamu'amo alino fako huno lamete lamete huno fiku laha maeno lami'niye.

⁸ Ani kavatefe'mo Goti mukufi gemo'a huno'ae'mo,

Agaemo kame huno aeno apakaseteno
apatafauno apavalelino anagamo

nehaino'ae'mo alu ya alu ya'mo alino
vaya'aina fiku apami'niye,
huno hu'niye.

⁹ Inagi hai'niya gemo aepa'amo na gemae. Mani gemo aepa'amo hane'niyana Kalaisi'a hogoteno ma mopamo ema afe'alumelaga uno lami'niye.

¹⁰ Eminenteno lami'niya vekamo'a agai'amo muki vaya'aina lusi kava huno fiku hapa maeno apamisiyafe'mo koku'napi'mo aeno agaseno hai'niye.

¹¹ Agaemo vaya'aina fiku hapa maeno apami'niya gemo aepa'amo hane'niyana mago vaya'amo apa vaya'mo maisayafe'mo lekana paino apatege mago vaya'amo Gotitegati gemo alini e'a ae'a hakalo hu'a hapa paisaya vaya'mo lekana paino apatege mago vaya'amo agai'ae'mo alagepa faigoko ge'amo ae'a hakalo hu'a hapa paisaya vaya'mo lekana paino apatege mago vaya'amo sipisipi vaya'aite'mo yagai'a ne'apate'a ali'a apaya malesaya vaya'mo lekana paino apatege huno lekana paino apate'niye.

¹² Ani vaya'mogimo Goti apaote vaya'amo ali'a alagepa hu'a alo hu'a apatesage'a ali'ya'amo alisayafe'mo lekana paino apate'niye. Goti vaya'amogimo Goti ali'ya'amo alisageno'ae'mo Kalaisi agufamo kosino alopa hegaiye.

¹³ Ani kava huta kosime kosime ne'utae'mo magokepi lokaeta mai'neta magoke lagesa afito fatago huge Goti Mafa'ne'amo alagepa huta agege nehutae'mo alopa vayakana huta mai'neta haita hapaigune. Kalaisi'a alagi alopa vekagana huno mai'niyanageta ani kava huta kosime kosime uta Kalaisikana huta maigune.

14 Mago'e huta mafa'negana huta o'maita kosi-gune. Mafa'negana huta mai'nisuna'mo'mo aigofe vaya'mogi ali'a apaya ne'malaya gemo yasimo alinino uneno nehigeno aino afelo afalo nehia sipigana huta maigune. Apakaemo apakai'apimo apakesamo afi'ne'a humi'nami gemo nehu'a apayate ne'aliye.

15 Lagaemo vaya'aife'mo lahou'nisigeta lama gemo akame nehutae'mo kosime kosime uta Kalaisikana huta maigune. Muki vaya'mo apakenopamo'ke'mo muki apakufale'mo yagaino ne'apateya kava huno Kalaisi'a lagenopagana huno mai'nenno yagaino nelategeno agufamo alino kosino ne'ate.

16 Agufafi alu ya alu ya'amo alagepa huno hane'nigeno aeno hapai'niya ya'mo'a atafauno ate'nigeno magokepi lokaeno hane'niye. Agufafi alu ya alu ya'amo'a ali'ya'mo ne'aligeno'ae'mo agufamo ko nesiye. Ani kava huta magokepi lokaeta mai'netae'mo lahou layamopafi'mo nela-haigetae'mo magokepi ko nesune.

Saufa kava'mo higetao, huno hu'niya gema

17-18 Ani kava'mo hutapa mai'naya'mofe'mo nagaemo Ala kava ne'mo agi'aleti'mo lokiya gemo hu'na lapa pai'nae'mo, Malaga vaya'mogi nehaya agufa kava'mo hogotetapa hu'naya'monanafa hemenimo mago'e hutapa osiyo. Fiku apakesamo ne'afigeno'ae'mo apaipa apakesamo'mo hani hu'nigeno apaipamo lokiya vai'niya'mofe'mo no'agaya'mofe'mo Goti'a afa'a maisaya ya'mo alino ne'apamiya ya'mo o'ali'a malaga vaya'mo ne'maiye.

¹⁹ Apaipamo'mo faligekana huno nehanege'a apaipafi'mo ali'a o'amalagi'a apakufale'mo ya-gai'a o'atege alu kava alu kava'mo o'ani'ya kava'mo nehu'apae'mo mago'e hu'a hapa'ye ne-hige'a ne'maiye.

²⁰ Lapakaemo ani agufa kava'mo hisayafe'mo Goti'a Kalaisi'mo alino lapave oli'niye.

²¹ Kalaisi'a alino lapaya male'nigetapa afi'nisayana lama gemo aepa vekamo ge'amo afi'nae.

²² Agaemo, hogotetapa hu'naya kavat-apilefe'mo atafa vekatapimo alita ataleyo, huno alino lapaya male'niye. Atafa vekatapimo'a lapa'ye nehuya kavatapileti'mo kasalime kasalime uno humi nelapate.

²³ Goti'a saufa lapaipa lapakesamo alino hamaleno lapatenagetapa maiyo.

²⁴ Atafa vekatapimo ataletetapa saufa vekat-apimo Goti'a alo hu'niya vekatapimo agai'agana huno ne'maiya vekatapimo alita vaiyo. Lama ge'aleti'mo saufa vekatapifati'mo vaya'aitegamo fatago kava'mo huge Gotitegamo lama ge mono kava'mo huge hugae.

²⁵ Inagi mago'e hutapa aigofe gemo osu-tapa magoke agufafi'mo alu ya alu ya'amo mai'nona'mofe'mo muki'amogitapamo konagat-apimogife'mo lama gemo hiyo.

²⁶ *Hosu kavafe'mo lapaipamo leno. Lapaipamo lesiya afina'mo hosu kava'mo osiyo.* Fiku yanage-tapa lapaipamo leme leme ne'visageno yegemo lamino falegaiye.

²⁷ Fiku yanagetapa kitamo yaki male'nisageno Satani'mo eno faleno haigiye.

28 Kumaya ne'aliya kava'mo ataletapa lapayateti'mo aepa faitapa alagepa ali'ya'mo aliyo, kagemi ya'apimo o'malesaya vaya'aina apamisayafe'mae.

29 Alino hosu huno apatesiya agufa gemo osutapa hapa maesiya agufa gemo ayamufa huno apatesiya gemo alagepa hu'a o'afi'nisaya gemo hapa paigeno'ao alino alagepa huno apateno.

30 Goti'a henaga'amo lapavalesiya afinafe'mo Auneme'aleti'mo lapakaete'mo alagena kava'amo ago hu male'nen'ae'mo, mafa'ne'nimo mai'nae, huno hu'niya'mofe'mo Aote Auneme'amo'mo aipamo'mo kana hisiya ya'mo alitapa o'amiyo.

31 Atu neheya lapaipamo okalige lapaipamo olege lapai o'vaige falo gemo osuge ge ohapauge muki agufa lapaini nehaya kava'mo atalege hutapa maiyo.

32 Lapaipamo lapamete lapamete hutapa ne'apamita afalu afalu kava'mo hutapa lapau hutapa apateyo. Goti'a Kalaisiteti'mo hosu kavatapimo afa'a alino atale'niya kava hutapa konagatapimogi'e'mo afalu afalu kava'mo hutapa hosu kava'apimo alitapa ataleyo.

5

1 Lapakaemo Goti'a hau ayamopafi'mo nehaiya mafa'ne'amo mai'naya'mofe'mo agaekana huta mai'netapa nehaya agufa kava'mo hiyo.

2 Kalaisi'a lagaefe'mo hau ayamopafi'mo hau'nigeno'ae'mo agufa'amo sipisipimo amagi'naya agufa kava'mo huno alagepa atumo ne'aiya ofalinimo alino Goti'mo ami'niya

agufa kava'mo hutapa konagatapie'mo lapau lapayamopafi'mo nelapainagetapa maiyo.

³ Kumai kava'mo osuge muki o'ani'ya kava'mo osuge lapa'ye osuge hutapa Goti apaote vaya'amogi hisaya agufa kavake'mo hiyo. Fiku yanage'a ani agufa hosu kava'mo nehafi, hu'a apakesamo afigae.

⁴ Alino o'ani'ya faino ne'apateya agufa gemo osuge negi nagi gemo osuge hosu kigi yokalo gemo osuge hutapa maiyo. Goti mafa'ne'amogi nosaya agufa gemo hane'niyanagi ani agufa gemo osutapa Gotifeke'mo hao ke heyo.

⁵ Lapakaemo ago afi'nayana kumai kava'mo nehaya vaya'mofi o'ani'ya kava'mo nehaya vaya'mofi hapa'ye nehia vaya'mofi hu'a Kalaisi'e Goti'e'mo yagai'ana ne'apata'a koteti'mo hetama'apimo o'aligae. Mago vaya'mogi aigofe goti'apimogife'mo mono nehaya agufa kava'mo hu'a hapa'ye nehia vaya'mogi ma mopafi yatefeke'mo mono nehae.

⁶ Mani agufa hosu kava'mo nehaya'mofe'mo Goti ge'amo o'afi'a amagi'a ne'atalaya vaya'aife'mo aipamo leno ne'apateyanageno alagi apamagigiya'mofe'mo fiku yanage'a negi gemo hute'a humi lapategae.

⁷ Alagi apamagigiya'mofe'mo afalu afalugana agufa kava'mo hutapa o'maiyo.

⁸ Hogotetapa hanipi'mo mai'naya'monanafa hemenimo Ala kava nepi'mo mai'netapae'mo ha le yakana hutapa mai'naya'mofe'mo mafa'ne'amogimo hisaya agufa kava'mo hiyo.

⁹ Goti Auneme'amo'mo alagamo

ne'aesigetapae'mo alagepa kava'mo huge fatago kava'mo huge lama ge kava'mo huge hutapa maigae.

10 Mafa'ne'amo mai'netapae'mo Ala kava ne'mo'a hau'niya kava'mo amalageka hutapa agegeyo.

11 Hanipi'mo nehaya kava'mo'a alagamo no'aeyanagi hosu kava'mo nehaya vaya'e'mo afalu afalugana agufa kava'mo osutapa hosu kava'apimo alita ha le yategamo afole aitapa ateyo.

12 Fala ki'a nehaya kavafe'mo ava gemo hisunana lavagage hugiye.

13 Fala ki'a nehaya'monanafa hosu kava'apimo ha le yategamo alita afole aita ne'apatesage'apae'mo alagepa hu'a agete'a ha le vaya'mo hamalegae.

14 Ani kavafe'mo huno'ae'mo,
kaukale'nana vekamogamo kaupati'mo he tige fali'naya vayapati'mo he tige huka maigeno'ao Kalaisi'a kaipafi'mo ha le ya'mo alino kamino, huno hu'niye.

15 Hu'niya'mofe'mo muki afina'mo alu kava alu kava'mo nehutapae'mo alagepa hutapa yagaita maiyo. O'afi'nisaya vaya'ai kava'mo osutapa agete'a afi'naya vaya'ai kavake'mo hutapa maiyo.

16 Hemenimo hosu kava'mo nehaya afina'mo hane'niya'mofe'mo muki afina'ae afina'ae'mo alagepa kavake'mo huge huge hutapa maiyo. Fiku yanageno alagepa kava'mo hisaya afinatapimo uno kasaegaiyanagi.

17 Inagi negi nagi vaya'mo o'maitapa Ala kava ne'mo hau'niya kavafe'mo kahauya hutapa ageyo.

18 Lusi ani'mo ne'netapa negi nagi gemo osigeno'ao lapakufamo alino hosu huno olapateno. Osutapa Goti Auneme'amo'mo la-paipafi'mo havai teno.

19 Mai'netapae'mo konagatapimogife'mo Samu gemo huge mono yokemo huge lapaunelapame-teti'mo yokemo huge huta hapa paiyo. La-paipafi'mo mono yokemo huge Ala kava nefe'mo Samu yokemo huge hutapa maiyo.

20 Muki afina'mo muki ya'e kavate'efe'mo Afo-timo Gotife'mo Ala kava ne'timo Yesu Kalaisi agi'aleti'mo hao ke hetapa maiyo.

21 Lapakaemo Gotife'mo koli hutapa mai'netapae'mo konagatapimogi'e'mo afalu afalu kava'mo nehutapa apaiyafi'mo maiyo.

A'ne'api'e anau'apimogi'efe'mo hu'niya gemae

22 A'ne'apimogitapae, hu'na, Ala kava netapimo ge'amo afitetapa aiyafi'mo ne'maiya'mofe'mo anautapimogi ge'apimo ne'afitapa apaiyafi'mo maiyo.

23 Siosi vaya'mogimo Kalaisi agufamo mai'nageno Kalaisi'a apakufamo alino katino ne'apateya vekamo'a agufa'amo agenopagana huno mai'nenno yagaino ne'apate. Ani kava'mo hu'a anautapimogi yagai'a nelapataya vaya'mo mai'nae.

24 Siosi vaya'mogimo Kalaisi ge'amo ne'afi'a aiyafi'mo ne'maiya kava hutapa anautapimogi

ge'apimo ne'afitapa muki kavatefe'mo apaiyafi'mo maiyo.

²⁵ Anau'apimogitapae, hu'na, Kalaisi'a siosi vaya'aife'mo hau ayamopafi'mo hau'nigeno'ae'mo falino apate'niya kava hutapa a'netapie'mo lapau lapayamopafi'mo lapaino.

²⁶ Agaemo siosi vaya'amo alino apaote apate'nenno Goti ge'aleti'mo ani'mo falegekana huno faleno apatesiyafe'mo siosi vaya'alefe'mo falino apate'niye.

²⁷ Alagepa siosi'amo ha le konali siosi'amo'a o'ani'ya faifa ya'mo ohanege kalagukifa yakana huno ohanege magoke hosu ya'mo ohanege huno ohane'nisigeno'ae'mo a'mo aligekana huno alisiyafe'mo falino apate'niye.

²⁸ Anau'apimogimo apakai'api apakufae'mo nehapaiya kava hu'a a'ne'apie'mo hapau apayamopafi'mo hapaino. A'ne'apie'mo nehapaiya vemogimo apakai'apie'mo nehapaiye.

²⁹ Muki vaya'mogimo apakai'api apakufae'mo apaini osu'a hapau'nige'a ne'ya'mo nege apakufale'mo alagepa hu'a yagai'a atege hu'a ne'maiye. Ala kava ne'mo'a siosi'ale'mo ani kava'mo nehiye.

³⁰ Agufa'amo maige agufafi alu ya alu ya'amo maige ayamufafi'mo alu ya alu ya'amo maige huta mai'nona'mofe'mae.

³¹ Goti mukufi gemo'a huno'ae'mo, Hu'niya'mofe'mo mafa'nemogimo kosite'apae'mo ita'api afo'apimogimo apatale u'a a'mo alite'a a'ne'apie'mo lokae'a maisageno'ae'mo lole kanola'moganimo magoke anakufamo hamalegaiye,

huno hu'niye.

³² Mani gemo alagi alino fala ki male'niya gemo hane'niya'monanafa siosi vaya'mogita'e Kalaisi'e'mo magokepi'mo lokaeta ne'maunageno'ae'mo magoke lagufamo nehanya kavafe'mo mani gemo nehuve.

³³ Siosilefe'mo nehuva'monanafa lapakaitapie'mo lapau lapayamopafi'mo nelapaiya kava hutapa lapamete lapamete hutapa a'netapie'mo lapaino. Inagi a'nemogimo anau'apimogi apaki'apile'mo ali'a asaga nehu'a ge'apimo afi'a akame hu'a maiyo.

6

Mafa'ne'api'e ita'api afo'apimogi'efe'mo hu'niya gemae

¹ Mafa'nemogitapae, hu'na, Ala kava ne'mo agi'alefe'mo itatapi afotapimogi ge'apimo afiyo, ge'apimo ne'afiya kava'mo fatago kava'mo hane'niya'mofe'mae.

² Ke'aepa gemo'a huno'ae'mo, *itatapi afotapimogi apaki'apile'mo alita asaga hutapa maiyo, huno hu'niye. Alu ke'aepa ge'amo hane'niya'monanafa mani ke'aepa gemo hogote ke'aepa gemo ani kava'mo hisaya'mo'mo lapa maegauve*, huno hu male'niya polomasi ge'e'mo magokepi lokae'ana hane'na'ae.

³ Mani polomasi gemo'a huno'ae'mo, *ani gemo akame nehisyana alagepa hutapa yatala afina'mo ma mopafi'mo maigae*, huno hu male'niye.

⁴ Afo'apimogitapae, mafa'netapimo apaipamo lesiya ya'mo alita o'apamitapa Ala kava ne'mo ge'age'mo alita apaya ne'maletapa alita api aitapa alagepa huta yagaitapa apateyo.

*Ali'ya'mo ne'aliya vaya'e ali'ya aepa
vaya'efe'mo hu'niya gemae*

⁵ Ali'ya'mo ne'aliya vaya'mogitapae, lapakaemo Ala kava ne'mo ge'amo ne'afiya kava hutapa ali'ya aepa vayatapimogi ge'apimo afiyo. Fiku yanagetapa lole lapakesamo afigayanagi koli hutapa atete nehutapae'mo lapaipafati'mo ge'apimo afiyo.

⁶ Ali'ya aepa vayatapimogi apaulagale'mo mai'netapae'mo amuse hu'a lapatesayafeke'mo ge'apimo o'afitapa Kalaisi ali'ya'amo ne'aliya vaya'mo mai'naya'mofe'mo Goti'a hau'niya agufa kava'mo hutapa lapaipafati'mo ge'apimo afiyo.

⁷ Ali'ya aepa vaya'aitefe'mo ali'ya'mo ne'aluve, hutapa osuta, Ala kava netefe'mo ali'ya'mo ne'aluve, huta kanale lapaipamo kali'netapa ali'ya'mo aliyo.

⁸ Lapakaemo ago afi'nayana kalavusi ali'ya'mo ne'aliya vaya'mogimofi afa vaya'mogimofi hu'a alagepa kava'mo hisageno'ae'mo Ala kava ne'mo'a alagepa miya'apimo apamigiya'mofe'mae.

⁹ Ali'ya aepa vaya'mogitapae, lapakae'e'mo apakaetegamo ani agufa alagepa kava'mo hiyo. Koli hisaya agufa gemo hapa opaitapa afa'a ataleyo. Lapakaemo ago afi'nayana yagaino nelapateya vekamo koku'napi mai'nenno yagai'a

ne'apataya vaya'aitega'e ali'ya'mo ne'aliya vaya'aitega'e'mo alagepa huno magoke agufa kavake'mo huno alino fako huno ne'apate.

Kalisitini vaya'mo ati vayakana hu'a mai'naya gema

¹⁰ Henaga ge'nimo lapa pai'nae'mo, Ala kava nepi'mo mai'netapae'mo lapayamufa valetapa himamu'amo ali'netapa lokiya vaita maiyo.

¹¹ Lapakaemo muki kame hisaya kukenamo Goti'a alino lapami'niya kukenamo alita vaitetapa maiyo, Satani'a lapamalageka nehisiagetapae'mo kame nehutapae'mo he titapa maigayanagi.

¹² Na kava hinagetaene. Lagaemo apakufa'e kola'api'e'mo ali'naya vaya'e'mo kame nosuna'monanafa koku'napi'mo mai'ne'a hosu kava'mo hu'a yagai'a ne'apataya apaune vaya'e'mo kame nehune. Ala apaki vaya'enagi himamu vaya'enagi ma mopafi vaya'mo hani yapi'mo ne'maiya vaya'aite'mo yagai'a ne'apataya vaya'enagi huta kame nehuna'mofe'mo

¹³ Goti'a kame hisaya kukenamo alino lapami'niya kukenamo alita vaitetapa maiyo. Alita vaitetapa mai'nisayana hosu afina'mo afole ne'aisiagetapae'mo kame hume hume utapa huta hano nehutapae'mo he titapa maigae.

¹⁴ Lama ge kava'mo mapalugana huno hane'niyanagi he titapa ne'maitapae'mo lama ge kava'mo hutapa aeyo. Goti ge'amo akame nehaya kava'mo aeni siotigana huno

hane'niyanagi Goti ge'amo akame nehutapae'mo alitapa vaiyo.

¹⁵ Alagepa faigoko ge'amo'mo alino nanu aeno lapate'niya gemo sukana huno hane'niyanagi alitapa vaigeno'ao alo huno lapateno.

¹⁶ Ani kukenamo alita vai'netapae'mo lapakesa afita fatago nehaya kava'mo halegukana huno hane'niyanagi lapakesa afita fatago nehutapae'mo aliyo. Satani'a ata kae malefa keveleti'mo nelapaesigetapae'mo haleguteti'mo afa'a aetapa yu hegae.

¹⁷ Goti'a lapakufamo alino katino lapate'niya kava'mo aeni kakolitagana huno hane'niyanagi lagufamo alino katino late'niye, hutapa alitapa maleyo. Goti ge'amo Auneme'amo naipe'agana huno hane'niyanagi aliyo.

¹⁸ Ali'netapae'mo muki alu nunumu alu nunumu'mo huge Gotife'mo aukaya huge nehutapa Goti Auneme'aleti'mo nunumu'mo hutapa maiyo. Muki afina'mo o'ataletapa muki Goti aote vaya'ae'mo nunumu'mo hutapa apateyo.

¹⁹ Goti'a naha maesige'na alino fala ki male'niya alagepa faigoko ge'amo koli osu'na alagepa hu'na ae'na hakalo hu'na hapa paisuvafe'mo nunumu'mo hutapa nateyo.

²⁰ Ani gelefe'mo Goti apa veka'amo kalavusifi'mo mai'nove. Goti'a alino nami'niya gemo koli osu'na lokiya gemo hu'na ae'na hakalo hu'na hapa paisuvafe'mo nunumu'mo hutapa nateyo.

Ge apamamae'niya gemae

21 Tikikasi'a lahou'niya konagatimo'a Ala kava ne'mo ali'ya'amo o'ataleno muki afina'mo alagepa ali'ya'mo ne'aliya vekamo lapakaetegamo uno'ae'mo nagaefe'mo ina kava huno ne'maiye, huno nava gemo huno lapa paigiye.

22 Ani kava'mo hu'a mai'nae, huno lapa paisigetapa afitetapae'mo lapaipamo'mo falu hisiyafe'mo ali'na ate'nogeno u'niye.

23 Afotimo Goti'e Ala kava netimo Yesu Kalaisi'e'mo alagepa hu'ana lapa maesa'agetapa konagatapimogi'e'mo magoke lapaipa lapakesamo ali'netapa lapakesa afita fatago hutapa lapau lapayamopafi'mo lapaino.

24 Goti'a Ala kava netimo Yesu Kalaisife'mo hapau apayamopafi'mo hapaume hapaume ne'vige'apae'mo o'atale'a muki afina'mo nehapaisiya vaya'aina fiku hapa maeno apamino. He, lama ge.

Saufa Kotalake Gemae
The New Testament and Portions of the Old
Testament in the Keyagana Language of Papua New
Guinea
Sampela hap Buk Baibel long tokples Keyagana long
Niugini

copyright © 2001 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Keyagana

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 31 Aug 2023

dec78c50-71b7-5d19-97bf-bf625abcf44